

Bdělost

Papež František při dvanácté katechezi o duchovním rozlišování uvažoval o „bdělosti“ v duchovním životě. Připomněl, že „Ježíš hodně dbal na to, aby učedníci byli bdělí, aby neusínali, aby se nedávali ukonejšit přílišnou jistotou, ale aby zůstávali pozorní, protože zlý duch využívá každé příležitosti vstoupit do našeho domu a od Pána nás vzdálit“.

14.12.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Již vstupujeme do závěrečného úseku této katechetické pouti o duchovním rozlišování. Vyšli jsme z příkladu sv. Ignáce z Loyoly, poté jsme zvážili různé prvky rozlišování – tedy modlitbu, sebepoznání, touhu a „knihu života“, zastavili jsme se u duchovní útěchy a neútěchy, které tvoří látku duchovního rozlišování, a nakonec jsme dospěli k potvrzení učiněné volby.

V tomto bodě považuji za nezbytné upozornit na jeden podstatný postoj, který zaručí, že veškerá práce vykonaná k co nejlepšímu rozlišování a přijetí dobrého rozhodnutí, nepřijde nazmar. A tímto postojem je bdělost. Poté, co vykonáme duchovní rozlišování, prožijeme útěchu či neútěchu, něco si zvolíme a vše zdárně pokračuje, je zapotřebí bdít, zachovat bdělost. Jak jsme vyslechli v evangeliu, které dnes bylo přečteno, existuje totiž riziko, že se dostaví pustošitel, tedy

Zlý, všechno zkazí a vrátí nás do výchozího bodu, či ještě horšího stavu. To se stává, a proto je třeba dávat pozor a bdít. Z toho důvodu jsem dnes považoval za vhodné položit důraz na tento postoj, který všichni potřebujeme, aby proces duchovního rozlišování dospěl k dobrému konci a také tam setrval.

Ježíš ve svém kázání vsutku silně naléhá na skutečnost, že dobrý učedník je bdělý, neusíná, nedává se ukonejšit přílišnou jistotou, když se vše daří, nýbrž zůstává pozorný a připravený k výkonu vlastní povinnosti.

Například v Lukášově evangeliu Ježíš říká: „Mějte bedra přepásaná a vaše lampy ať hoří, abyste se podobali lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatluče. Blahoslavení služebníci, které pán při svém příchodu najde, jak bdí.

Amen, pravím vám: Přepáše se, pozve je ke stolu, bude chodit od jednoho k druhému a obsluhovat je“ (12, 35-37). Jde o bdělost, která opatruje naše srdce a dává poznat, co se v něm děje.

Jedná se o duševní rozpoložení křesťanů, kteří očekávají konečný příchod Pána, ale také je lze chápat jako běžný životní postoj, aby naše dobré volby, někdy dovršené po náročném rozlišování, vytrvale a důsledně pokračovaly a přinášely ovoce.

Jak jsme se již zmínili, pokud chybí bdělost, existuje zde velice silné riziko, že vše přijde vniveč. Nejedná se o nebezpečí psychologického rázu, nýbrž o duchovní nástrahu, skutečnou léčku zlého ducha. Ten totiž čeká právě na chvíli naší přílišné sebejistoty a v tom spočívá nebezpečí: „Jsem si ale jistý sám sebou, zvítězil jsem, je mi teď

dobře...“ – právě tuto chvíli (nečistý duch) očekává: když se vše daří, plachty se nadouvají a máme takříkajíc vítr na přídi. V drobném evangelním podobenství, které jsem vyslechli, se praví, že když se nečistý duch vrátí do domu, z něhož předtím vyšel, „nalezne ho prázdný, vyčištěný a vyzdobený“ (Mt 12,44). Vše je na svém místě a v pořádku, ale kde je pán domu? Není tu, není tu nikdo, kdo by bděl a dohlížel – a to je problém. Pán domu zde není, vyšel ven, možná aby se rozptýlil, anebo je doma, ale spí, takže jakoby tu nebyl. Nebdívá, nedává pozor, poněvadž si je příliš jistý sám sebou a pozbyl pokory, která uchovává srdce. Máme vždy opatrovat svůj dům, své srdce, nerozptylovat se...neboť zde může nastat problém, jak o tom hovoří ono podobenství.

Nečistý duch toho tudíž může využít a vrátit se do onoho domu. Evangelium prohlašuje, že se tam

nicméně nevrací sám, nýbrž spolu se „sedmi jinými duchy, horšími, než je sám“ (v.45). Tedy s podlými druhy, zločineckou sebrankou. Ptejme se, jak je však možné, že mohou nerušeně vejít? Proč si jich pán domu nevšimne? Nebyl tak zdatný v rozlišování, nevyhnal je pryč? Negratulovali mu jeho přátelé a blízcí k jeho natolik krásnému a elegantnímu, čistému a uspořádanému domu? Domu jeho srdce? Jistě, ovšem snad právě proto se do tohoto domu – tedy sám do sebe – příliš zamiloval a už neočekával Pána, nevyhlížel příchod Ženicha. Již nikoho nezval, nepřijímal chudé a lidi bez přístřeší, kteří příliš ruší, možná ze strachu, že pokazí jeho pořádek...Jisté je, že se zde projevuje pýcha a domýšlivost plynoucí z domnělé spravedlnosti, úspěšnosti a zdatnosti. Mnohdy slýcháme, že někdo říká: „Ano, dříve jsem byl špatný, ale obrátil jsem se a nyní mám, díky Bohu, dům v

pořádku a jsem klidný...“. Když příliš důvěřujeme sami sobě, a nikoli Boží milosti, nachází ďábel otevřené dveře, a tehdy zorganizuje výpravu a obsadí celý dům. Ježíš uzavírá: „Konce toho člověka jsou horší než začátky“ (v.45).

Pán domu si toho ale nevšimne? Nikoli, protože tito démoni jsou vychovaní: vcházejí bez povšimnutí, zaklepou na dveře, jsou zdvořilí. „Ale ano, to je v pořádku, jen vstup...“, a nakonec převezmou vládu nad tvou duší. Dávejte si pozor na tyto ďáblíky, na tyto démony...ďábel zná vychování, když se přetvařuje za velkého pána, protože vchází podle naší vůle, aby vyšel podle své. Chraňte svůj dům před tímto klamem, před vychovanými démony. Duchovní zesvětštění vždy vede tímto směrem.

Drazí bratři a sestry, zdá se to nemožné, avšak je to tak. Mnohokrát

prohráváme a jsme přemoženi ve svých bitvách vinou nedostatečné bdělosti. Častokrát – možná právě tehdy, když nás Pán obdařil mnohými milostmi – nejsme schopni v těchto milostech vytrvat a o vše přicházíme, neboť nám chybí bdělost: nestřežili jsme vstupní brány. A poté jsme byli oklamáni někým, kdo zdvořile přichází, usídli se uvnitř a ...nazdar. Toto činí ďábel. Každý si to může ověřit ve svém vlastním životě. Nestačí vykonat kvalitní rozlišování a dospět k dobrému rozhodnutí. Nikoli, to nestačí, je třeba zachovat bdělost, opatrovat onu milost, kterou nám Bůh udělil, a bdít. Můžete totiž namítnout: „Když vidím nějaký nepořádek, hned si všimnu, že je to ďábel, že je to pokušení...“ Ano, ale tentokrát ďábel přichází v andělském hávu, umí se převléct za anděla, užívá zdvořilých slov, přesvědčí tě a konce pak jsou horší než začátky...Je nutné zachovat ostražitost, bdít

srdcem. Kdybych se dnes zeptal každého z vás a také sám sebe: „Co se děje v mém srdci?“, možná bychom dokázali vyjmenovat jednu nebo dvě pohnutky, avšak nikoli všechny. Bděme srdcem, neboť bdělost je znamením moudrosti a především svědčí o pokoře, která nás vede k opatrnosti před pádem a je nejjistější cestou křesťanského života.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
bdelost/](https://opusdei.org/cs-cz/article/bdelost/) (03.04.2025)